

# LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.  
„Foala Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.  
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Feele pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoare).

## „In țara noastră, nu se mai poate face judecată, așa cum se face”

spune un tiner după ce a văzut cum merge judecarea la Cernăuți a Evreilor ce au bătut pe profesorii români. Și apoi i-a făcut el judecata căpeteniilor bătașilor, — împușcându-l.

Lucru mare și mult grăitor s'a petrecut Mercuri în săptămâna trecută, 10 Novembre, în Cernăuți.

Se știe că tribunalul de acolo luase năinte cu 2 săptămâni în judecare fapta tinerilor Evrei cari au pândit în uliță pe profesorii români din comisia examenului de bacalaureat, și i-au huiduit, i-au ocărit și pe unul l'au bătut cu petri și cu bătele, strigând: „Afară cu regeșenii!”, „jos cu Românii!” și câte toate. — Dar atunci nu s'a putut ținea dezbaterile până în capăt, căci au lipsit unii din martorii cel mai de frunte.

Mercuri în 10 Novembre dezbaterile s'a luat năinte de nou. O conducea același președinte, neamț, și același judecător.

Intru apărarea profesorilor români și a neamului românesc, jigniți de către puil de năpârci, pe lângă alți apărători, a alergat și dl deputat Paul Iliescu, conducătorul marilor procese studențești. Dsa e ales deputat chiar în Bacovina de către „Liga Apărării Naționale Creștine”, și așa a alergat îndată acolo unde era vorba de apărarea cinstii naționale.

S'a început ascultarea martorilor. Iată a fost ascultat birjarul (cărușul) Fuhrmann, care a dus pe d. Profesor Diaconescu. Acela spune cum a fost urmărirea trăsura lui de către mulțime, cum unii au sărit în trăsura, dar nu-l cunoaște cine-au fost, a auzit el vorbe de ocără, dar o tot încarcă în spusele sale (e și el Evreu și l'a sfătuit Rabbi cum să vorbească). Procurorul spune că acest martor altfel vorbește azi, decum a vorbit la înțâlna ascultare la poliție, și cere să fie chemat d. profesor Diaconescu ca să fie birjarul pus în fața dsale.

— Alt birjar (creștin) spune, că a văzut și el alergătura după trăsura profesorului și a auzit cum strigau: „Opriti pe banditi” (pe țărhar) și a văzut cum l-au oprit trăsura și cineva l'a lovit pe cel din trăsura. Dar nici acest martor nu știe ce e mal de lipsă: cine anume erau vâtașii și vitejii în bătăc, și să l'arate.

S'a lscat schimb de vorbe

între tabăra apărătorilor profesorilor și apărătorii bătașilor. Apărătorul Morărescu a spus ceva apărătorului potrivit Al-lerhand. Acesta îl trânteste diul Morărescu vorba:

— Eu nu stau de vorbă cu dta, ci cu tribunalul.

Morărescu îl răspunde: Cu mine nici n'ai ce sta de vorbă, doar cu Rabinul...

Allerhand: Ce crezi, unde ne găsim? Mergi la Nistru, acolo e mal mult lucru pentru dta.

Morărescu: Și d-ta la Palestina!

Krémnitz: Cuvintele diul Morărescu vrednicesc pedepsă (pentru-că mână pe jidanii la Palestina?)...

Abia s'a putut face liniște.

A mal fost ascultat un Agent de siguranță, Rottenberg (neamț ori jidan și el), care se încarcă în spusele sale. Zică că a alergat și el la fața locului și a luat măsurile de apărare a profesorului Diaconescu. Întrebat de președinte dacă a cunoscut pe cineva din acea mulțime, spune că — au fost mulți „lucrători”... „Elevi de Licen n'au fost?” întreabă președintele.

— Na! n'au fost! (Asta însemna că cel chemat în judecată, nici n'au fost pe-acolo. O adeverea un agent de poliție, a cărui cuvânt e aproape hotărâtor).

Dar strâns cu ușa de procuror, pe urmă a mărturisit că... ba da, au fost... au fost chiar și copil. Și până dădea un răspuns sta și se gândea, cum să răspundă ca să nu fie spre râul celor pe cari voia să-l apere de urmări.

Martorul I. Ebner, slujbaș la primărie (Neamț sau jidan și asta), tatăl unuia din tinerii cari au fost la examenul de bacalaureat, e chemat să mărturisască, ce știe despre planul înainte chibzuit și pregătit contra profesorilor? Că dînsul a spus-o asta unul profesor năinte de întimplare. — Tăgăduiește tot! Nu e vorbit cu mine, nu cunoaște pe mine, nici chiar pe Falik care a bătut pe profesor și e coleg de școală cu fiul său. Dar în sara cu pricina s'a dus și el la Prefectura poliției să vadă ce e pe acolo, — și nu poate spune ce

a căutat dacă n'a știut nimic de tot lucrul?

Ascultându-le toate astea, însuș procurorul a spus în firul dezbaterii, că are simțământul că aici să fac mărturisiri mincinoase.

— Comisarul de poliție Ganea, care a condus cercetările de după bătăc, spune că el așa a văzut din cercetări, că faria s'a pornit din clipa când tinerul Falik a vestit în fața Palatului Național, ca 100% din cei veniți la examen, au căzut, — adică toți (deși nu era adevărat). În cursul cercetărilor, cineva l'a băgat de vină că a fost prea moale și croșător cu cei întrebați, — dar nu știe cine l'a spus-o. (Se vede că putea scoate mai mult de la cei întrebați, de era mal aspru)

Un apărător, dl Ursachi, îl întreabă: Cine a venit în vremea cercetărilor ce făceați, cerându-și să fil mai „moale” (adecă să nu scoată toată mișelia la iveală, ci s'o copere cât poate).

Comisarul Ganea: Numi aduc bine aminte cine (atâta au fost), atâta știu, că de două ori a intervenit deputatul Ebner...

Filnd aproape de clasul 7 seara, președintele închide ședința, amânând urmarea pe Luni viitoare.

### Impușcarea lui Falik.

Vinovatul de căpetenie era tinerul David Falik, unul din cei ce n'a izbăvit să treacă examenul de bacalaureat și care el a spus că au căzut 100% la examen, adecă toți, deși nu era adevărat, dar prin asta a așijit ura mulțimei și apoi a condus atacul asupra profesorilor români. El a sărit în trăsura diul Prof. universitar Diaconescu (dela Iași) și l'a lovit. Asta face să fie înțeleasă întâmplarea de mal jos.

Dapă-ce ședința tribunalului s'a închis, lumca a început să lasă. Martorii și acuzații (Invinuiți) au rămas mal la urmă, căci aveau ceva de lăcălit acolo. Printre cei din urmă cari coborau treptele spre ieșire, era și tinerul D. Falik, cu fratele său, invinuit și el, și cu mama sa și o soră... La capul de jos al treptelor stătea un tiner înalt, așteptând pe cineva. Când a văzut pe Falik, cel ce e bătut pe profesorul Diaconescu, a urcat trei trepte, apoi prinzându-se cu mâna stângă de balustrada (răzlmătoarea treptelor), cu dreapta a scos din buzunar un revolver, a fîntit și a tras! A nimerit în căntece pe D. Falik, care s'a prăbușit îndată, spunând: „Sunt împușcat, aduceți un medic!” Mama sa s'a aruncat peste trupul lui, boclindu-l, soră sa a

leșinat, fratele a fugit după doctor.

Ofițerul de poliție Ungureanu care era pe aproape, a întrebat:

— Cine a împușcat?

— *Bu l'am împușcat!*

Aici e revolverul. Aresteză-mă! — a răspuns tinerul, — care era N. Totu, tiner dela Liceul din Iași.

Indată doi sergenți l'au încungitrat, i au luat revolverul și l'au dus în o sală a tribunalului, unde l'au pus sub pază, mal târziu în fere.

A sosit îndată la fața locului judecătorul de instrucție (cercetător). La întrebările ce l s'au pus, tinerul a răspuns:

— Sunt elev particular înscris în Liceul din Iași, și am venit la Cernăuți anume ca să răzbum pe profesorul batjocorit și bătut de David Falik. Am ctit broșura (cărțicica) ce a scris-o despre pătimirea sa aici, d. prof. Diaconescu, și am înțeles din ea că vinovatul de căpetenie este acest David Falik. Am înțeles și aceea, că aici Evreimea e prea puternică, decât ca vinovații să poaiză fi pedepsiți după vrednicie. Am ascultat azi dezbaterile și am văzut că părerea mea e întemeiată pe adevăr și m'am hotărît să răzbum adăncă vdițamare adusă profesorului român Diaconescu, prin care a fost jignită întreaga națiune română!

„L'am împușcat pe Falik, ca să arăt că nu se mai poate face în țara noastră dreptate prin judecătorii, așa cum se face!”

Primește toată răspunderea faptei sale.

S'a aflat despre tinerul N. Totu, că fiind bătut sărac, și-a vîndut ceva halce ce avea și niște cărți, ca să albă cu ce-și cumpăra revolverul și să albă cu ce merge pân' la Cernăuți, unde îl porunca s'afietul lui să meargă, spre a se primejdi pe sine, pentru a trezi ochii celor ce nu văd încă limpede în ce primjdie înotăm, și ce umiliri ni se pun la cale nouă Românilor în propria noastră țară.

El a spus că a plecat cu gând răzbumător de acasă, dar dacă vedea că dezbaterile merg așa ca să ai nădejdea unei dreptăți, era hotărît a nu face nimic. Când a văzut însă cum o zi întreagă martorii încercă lucrurile, și câte stăruințe s'au pus de Evrei și de deputatul Ier Ebner, pe lângă toți ca să copere vina, — a luat hotărîrea a l da el pedeapsa celului întâl vinovat în păcătoasa faptă dela Cernăuți.

Procesul tinerului Totu, va fi un proces la fel de mare și

răsunător, ca alul Corneliu Z. Codreanu, care a împușcat pe un jidovit ce-și perduse mințea, — iar acesta pe puil de vîperă care îndrăznise a mușca sus de tot.

Glonțul dela Cernăuți — are un glas adănc și departe mergător. El ne spune limpede, că: ori-cât stăpînitorii zilei ar încerca să țieze închiși ochii poporului român și să lasă pe jidani să joace în țară, ca șoarecii pe masă unde pisca nu-l acasă, — răndurile de tineri ce se ridică, nu lasă să mal trăim în această stare de nepăsare și nevedere. Această tinerime se vede hotărîtă a se primejdi pe sine, decît să lasă primejdul tot neamul!

Tinerul D. Falik, cărula glonțului l-a sfredelit stomacul și l'a oprit în șira spinării, — a murit a doua zi în spitalul evreesc din Cernăuți. L'au înmormântat cu paradă mare. A vorbit la mormânt deputatul Ebner și rabinul, spunând că tinerul a murit ca jertifă a „urei de neam” (iar cînd el a bătut pe profesorul român, el a făcut-o din... iubire” pentru Românii!), și că fapta asta trebuie strigată în toată lumea ca o lovitură grozavă a antisemijilor... Procesul va fi strămutat dela Cernăuți, poate chiar la București.

### Unde mergem?

Ministrul Școlilor, Petrovici, vrea să facă unele schimbări în legea învățămîntului din școlile Medii (Licee), scofând învățarea religiei din clasele de șes (5—8)! Asta-i parcă la poranca Jidanilor, cari așa ceva doresc: să ne facem cât mai nepăsători de credință și biserică!. Căci atunci se prăpădesc mai ușor neamurile.

Sfântul Sinod, ce cel mai înalt Stat bisericesc al Bisericii Ortodoxe române, e intrunit la Stat pentru a lua hotărîri de întrevinire cu toată puterea la guvern, ca să nu facă acest pas greșit, de a scoate învățarea religiei din școli, chiar la vîrstă unde tinerii au mai mare trebuință de o bună îndrumare sufletească.

### Statul Țării

s'a deschis de nou, Duminecă în 14 Nov., cu obișnuita paradă, — iar Luni au început ședințele. În cuvîntul de deschidere cedit de Rege, s'a arătat care să fie politica țării față de statele străine și care în lăuntru țării. Pune în vedere legile de căpetenie ce vor fi aduse spre dezbateri în sfat, și anume: Legea învățămîntului mal înalt (în Universități); Legea școlilor mijlocii

(a Liceelor și celor de-o treaptă cu ele); schimbări în Legea administrativă (legea comunală și județeană, azi cu prea mari scăderi); Legea pentru potrivirea salariilor (plăților) celor ce studează statul, — și altele. Despre armată spune că ea se va înzestra cu tot ce are lipsă și plățile se vor mări.

Au fost de față la deschiderea sărbătorească a Statului Țării toate partidele: cel al guvernului, cel liberal, cel al diul lorga, și cel al Ligii Creștine. Numai partidul Național-Țărănesc n'a venit să lăse parte la deschidere și să asculte Cuvântul Regelui, — lucru care e judecat de celelalte partide ca o greșală și o necuviință față de Coroană. Hotărîrea s'a adus după o furtunoasă consfătuire, în care foarte mulți deputați și senatori naționali au vorbit împotriva acestei hotărîri. Lucrul a fost așa de neașteptat, că, de pildă, „Patria”, foala Partidului Național-Țărănesc dela Cluj, vorbind de deschidere, scrie că a fost de față și acest Partid.

La ședințele următoare însă, începute luni, partidul la parte. Prin asta vedește, că lipsa de feră a fost îndreptată împotriva Regelui, nu a guvernului care grăia prin graul Regelui.

### M. Sa Regina

Își urmează călătoria prin America, stărînd peste tot locul pe unde trece, aceeași însuflețire ca întru început, — căci știe, în chip minunat să se facă plăcută prin câte-un fapt nou, prin un cuvânt nou, prin o pășire nouă.

De pildă la St. Louis, unde M. Sa a sosit în 13 Novembre, după primirea măreșă ce l-s'a făcut, s'a dus la capela (biserica) Universității, și acolo, aflînd adus spre botez copilul unui muncitor de fel din Ardeal, așadar din pământul care se ține azi de Coroana României, — M. Sa Regina a avut frumosul gând de a primi să fie Nașa copilului de muncitor adus la botez.

Toată mulțimea adunată în biserică și în jurul ei, a rămas foarte plăcut atînsă și adînc mișcată de acest fapt al Reginei și o lăuda și o preamărea când „nașa”, după botez, își săruta „fiu” găsită pe acolo prin cea lume streină.

— La Filadelfia M. Sa Regina era invitată în ziua sositii, la felurite sărbări. Dar M. Sa a spus că i pare rău a nu le putea cerceta pe toate, căci vîdește negreșit să meargă la modesta biserică românească unde e adunat poporul la slujbă, să-l vadă acolo. A fost primită pe treptele bisericii de o mîndră ceată de doamne și dsoare române, toate în costume naționale. A fost bucurie mare pe Români adunați acolo. — Primarul orașului Filadelfia a dăruit Reginei cheia orașului bătută în diamante!

— În zilele astea se află la Chicago, urlașul oraș, unde atâtea ai de văzut, că îți trebuiești luni de zile până să zici că l'ai văzut. M. Sa Regina a hotărît să atee 4 zile în Chicago, — iar de

aci va pleca prin alte orașe mari ale minunatel țări.

Aci în Chicago 200 de copii de școală, toți în costume de mici Româniși în acea lame streină, au întâmpinat-o strigînd: „*Trăiască Regina noastră!*”

Pe alurea aceeași dragoste și însuflețire pentru Regină.

M. Sa Regina Maria mai stă în America până în 11 Decembrie, când pleacă spre casă, așa că de sărbătorile Crăciunului să fie în țară.

### Bugetul țării

Intocmit de Ministrul de Finanțe, a crescut pe anul 1927 cu vre-o 4 miliarde (4 mil de milioane), fiindcă toate Ministeriele au cerut sporire de cheltuieli. Așa bugetul arată pe 1927: 35 miliarde și 400 milioane la veniturile și 33 miliarde 500 de milioane la cheltuieli, — rămânînd că va avea (dacă toate „venitele” vor „veni”) un prisos de aproape 2 miliarde, cu care Ministerul vrea să copere sporurile de plăți ce sunt luate în vedere.

### Din viața Partidolor.

„Partidul Liberal” s'a pus pe lucru să se facă mai bine cunoscut în țară și, de se poate, să se facă și iubit, nu numai temut, cum e azi. Pentru aceea fruntașii săi, folosindu-se de „vacanța” ce o au cât nu sunt la cârma țării, în adunări prin orașe în felurite puncte ale țării, cu vorbiri în cari arată ce au făcut cât au stat la putere și ce au de gând să mai facă, când vor veni iară.

— Jidani au ținut un Congres (Mare sfat) al neamului lor din România, chemînd soli din toată țara la Oradea-Mare. S'au războit rău cu mișcarea „antisemită” (contrară evreilor), chibzînd asupra mijloacelor cu cari trebuie să lupte în viitor împotriva ei. De încheiere au hotărît să înființeze și ei un „Partid Evreesc”, în care să și aduné pe toți credincioșii lor.

Dacă vor reuși a face acest lucru: a scoate pe Jidani de prin celelalte partide românești, — noi vom fi cel dintâi cari i-am lăuda pentru asta! Ar ajunge a-și așeza în linie, „drept”, pericunii tuturor politicianilor lor, — dar ar zili prin asta pe partidele românești să le pună picioru'n prag, să li se pună în față, așa cum azi numai „Liga Creștină” o face.

Dorim din toată inima această împeziare a apelor! Vîno odată, mult doritele Partid Evreesc!

### SCRISORI

Tinerime bună în Pecica.

Dle Redactor! Văzînd că în alte părți tinerimea bună dă semne de viață națională care îi face cinste, — cu bucurie vă vestesc, că și în Pecica, comună mare și de frunte în jud. Arad, avem studenți cu suflet cald pentru mișcarea națională și cea

a tinerimii bune peste tot. Ca o dovadă de asta a fost faptul, că în 15 Aug. această tinerime vrednică a dat o producțiune teatrală în scop de a trimite un ajutor „Căminului Cultural” dela Iași. Și fiind vorba de Cămin și de ce el înseamnă și va însemna în viața tinerimii, firește și-au ales ca piesă de teatru pe care s'o joace, piesa plină de duh scrisă de bravul student Cornel Georgescu: „Vremuri de restriște”, care e cu adevărat mișcătoare și face pe privitor, ca și pe cel ce o cetește, să privească în lumina ei adevărată munca de stricăclune pe care o duce în mijlocul poporului, îndeosebi în sinul poporului nostru, neamul evreesc. — Piesa a plăcut foarte. Tinerii cari au jucat'o au fost viu aplaudați și lăudați. — S'a declamat apoi o poezie patriotică scrisă de studentul Iuștin Ilieșiu. S'a cântat însuflețit „Imn Studentesc”, — spre plăcerea tuturor. — Banii adunați s'au trimis la Cămin.

Micul privitor.

### Și tot nu vedem?

Noi am arătat în această foale de repeșite ori, că legea comunală, așa cum o făcură liberalii, dînd deplină libertate tuturor comunelor din țară, a-și alege conducerea cum vreau, — e pentru noi o jignire adîncă, ba o nenorocire, în ce privește orașele țării. Orașele au în viața statului și în dezvoltarea neamului stăpînitor de țară, o însemnătate uriașă, despre care am scris și în numărul trecut.

Acum ne vine o nouă tristă adevărită a părerii noastre:

Conducerea orașului Satu-Mare, avînd sfetnici aproape numai Unguri și Evrei, aceștia au crezut că a sosit vremea, să și ridice capul în trebile orașului, arătînd că ei — nu se simt deloc în Țara Românească, ci tot în vechea lor țară ungurească.

În timpul până a nu avea legea asta comunală, stăpînirea românească poruncise ca, în chip firesc, limba de dezbateri și de dat scrisorile și hotărîrile pe ele, în sfaturile și treburile orașelor, — ca și în a tuturor celorlalte comune, e limba română. Pentru-că în aceste sfaturi vor intra și Români trimiși de stat ca deregători, sau în slujba școlilor ori în slujbe economice, — cari nu știu ungurește, și a dezbate în fața lor în limba streină, însemnă a i face să nu poată judeca cele ce se petrec și asupra cărora au să și spună cuvîntul, poate hotărîtor.

Și au mers treburile destul de bine, căci în cel 8 ani dela pace încoace, streinii, cari mai știau ei românește și mai naște, au mai învățat și puteau lua parte la dezbateri folosînd limba română.

Acum că legea comunală dă drepturi largi conducerii comunelor, domnii dela Sătmar au crezut că trebuie să ridice iară limba maghiară în scaunul dezbaterilor la oraș! Deocamdată ca limbă mijlocitoare, ajutătoare,

zic ei. Dar fiind cel aleși în conzillu și chiar slujbașii aproape numai maghiari, folosîndu-se toți de limba „ajutătoare”, în locul celei oficiale de stat, — acolo se va vorbi numai ungurește, iar Români vor sta cuc în mijlocul acestor dezbateri ca din altă țară.

Acum în 12 Novembre au dat lovitura. Au adunat conzillul și au propus așa. Cel câștiga Români au protestat (au ridicat glas potrivit), dar n'a folosit nimic. S'a pus la vot și 22 de inși (unguri și jidani) au votat pentru limba maghiară, și numai 4 (Români) au fost împotriva.

Și vom avea de azi încolo la orașul Sătmar iarăși sfat, ca la Kecskemét...

— Mai nou aflăm, că noul Conzillu a hotărît punerea numirilor de străzi în ungurește în oraș, și aducerea napol a statulelor ungurești cari fuseseră îndepărtate de stăpînirea românească.

Pot fi mîndri cel ce au adus legea prin care au dat orașele pe mîna celor ce azi le locuiesc, aproape toți streini în Ardeal Bănat, Jidani în Moldova, Bucovina și Basarabia!.

Sfatul țării e dator a schimba cât mai curînd legea comunală, luînd prin ea măsuri, cari, și până când orașele or să fie românești, — să asigure totuși stăpînirea românească asupra lor, — altfel suntem de risul lumii.

### Unele — altele.

Ungurii se numără.

Comitetul conducător al Partidului Maghiar din Ardeal a hotărît: Să și facă, cu ajutorul preoșilor, învățătorilor și cărturarilor săi, numărătoarea tuturor Maghiarilor din Ardeal, Bănat, Crișana, precum și a celor din vechiul Regat și din Bucovina.

Va fi, fără îndoială, o lucrare de preț, care va arăta căli Maghiari avem în țara întreagă și că pe unde se află ei risipiți.

Multe va spune ochiului pricepător acea statistică. Se va vedea cum ungurul muncitor, ca măestr, ca negustor, trăește oriunde bine în România, — așa ca în America. Doar e plin de măestri unguri prin București, prin Galați, prin Brăila — și încolo. Pe multe locuri, — mulțumită unei credințe scrințite din vremile trecute, — sunt chiar mai bucuros luați ei ca muncitori, ca conducători la economie, și altele.

Iar Partidul Maghiar va întemeia pe acea numărătoare socotellile sale în cererile față de stat. Că suntem atîta, ne trebuiești atîtea și atîtea, dă-ne!

A mai hotărît conducerea Partidului, ca grupul din parlament (deputații și senatorii unguri) să înceapă în Sfatul țării noi stăruișe pe lângă guvern, pentru a le face și mai mari în gîdușe în învățămînt (în școli). Poate vor cere ca — să ncl nu mai învețe și româ-

nește în școlile lor... Că doar de aceea i-au dat guvernului voturile lor în alegeri...

### Un călugăr ungur cercînd să-și trezească neamul.

E călugărul Olasz din Sătmar, care, pătruns în toată ființa sa, de primejdia ce-l vine neamului său maghiar din partea evreimii, care i-a cutropit toate tărîmurile de muncă și de căștig, — se ridică, ca crainicul unor vremi nouă, cercînd să și scuture neamul și să-l trezească din amorșeala lui cea hotărîșă cu moartea, — până nu-l prea târziu.

În acest scop a început să cutreere orașele ungurești, spre a ținea în ele conferințe (vorbiri bine pregătite) despre primejdia evreiască, arătîndu-le că azi Ungurii nu mai au aproape nimic — unguresc, căci totul e jidovit în viața lor: literatura, teatrul, gazetăria, școlile de danș și ce vrei. Prin toate, evreii își varsă în sufletele ungarilor creștini picurii stricăclunii pe care ei o doresc creștinilor, ca prin ea să le vie scufundarea și pierrea. Călugărul Olasz zbicuie ca asprime aceste stări, — și ajunge a spune, că: Mai bucuros mă înfrățesc cu Românul „dușman” nouă, decât cu Evreul, care ni se spune „frate”...

În 22-23 Oct. a ținut 2 conferințe în Cluj despre aceste lucruri, fiind ascultat de mil de inși, și Unguri și Români și, de sigur, și de — Jidani. Folle ungurești jidovite de tot din Cluj, varsă foc pe gură împotriva îndrăznețului călugăr, care vrea să deschidă ochii ungarilor, asupra adevăratei însemnătăți a Evreilor printre ei. Dela Cluj a plecat să țină eceleași conferințe la Târgu-Mureș, la Brașov, Sibiu, Gheorgheni și în alte orașe.

### Din alte țări.

Anglia — urgisită.

E un semn al vremilor ce vor să fie. China e o țară uriașă și în multe privințe rămăse napolă statelor de lume nouă. De aceea, statele mai înalitate se întrec în a-și face drum în China, pentru a-i duce negoșul lor de tot felul și a aduce bani grei din neafărșita Impărăție.

Firește, Anglia, marele, dacă nu chiar cel mai mare negustor de pe glob în zilele noastre și încă de sute de ani, era care avea mai buue drumuri și făcea isprăvuri negustorești mai bune în China.

Timpul din urmă a avîntat însă și alte popoare în negoș: America și Iaponia. Acum aceste țări, fiind și mai aproape de China decât Anglia, se allesc a-și cuceri ele tot mai mult loc în China, — și pentru a izbuti, firește că pan sorbă rea despre Anglia și se allesc a vinde mai ieftin decât ea, — ca sa atragă mulțimea pe partea lor și s'o întoarcă de către negoșul Angliei.

În timpul din urmă amășarea lumii chineze împotriva Angliei a reușit așa de mult, încât

e o adevărată involburare în multe părți din China împotriva Angliei. Un semn viu al acestei întoarceri potrivnice e, de pildă, și hotărârea hamailor (partătorilor de poveri, încărcători și descărcători de mărfuri) din portul (stația de corăbii) Canton, că dela 15 Novembre să nu mai lucreze nime pentru vapoarele englezele...

Ce va mai urma, — Anglia va vedea.

**Din politica mare a lumii.**

**Se ridică Azia!..**

Până înainte cu vre-o jumătate de veac, statele trăiau așa ele de ele, fiecare cu grijile sale, cu primejdiile sale. Când o țară se certa cu vecina sa și se luau de cap, celelalte se uitau la ele. Pornea o țară hrăpăreașă asupra vecinei sale mai slabe (ca Turcia atâta vreme asupra țărilor vecine) și nimenea nu-și mișca un deget pentru apărarea celei primejdite.

De vre-o jumătate de veac însă, de pe vremea lui Bismark, statele începură a se lega câte două, câte trei, între ele, promițându-și (făgăduindu-și) ajutor la zile de nevoie. Întâia tovărășie de arme, de acest fel, fu făcută de Germania, care atrase în ortăcia sa pe Austro-Ungaria, pe Italia, formând cu ele împreună Tripla-Allianță (Întreita Insoțire), în care atraseră și pe România. — La asta se răspunde de Franța prin „Indoita Înțelegeră”, încheiată între ea și Rusia, ca dându-și mâna peste trupul Germaniei.

Era o îngrămădire de puteri unele în coastele altora, unele peste altele, ca unirea unor munți între ei spre a forma un maln cât mai puternic, cu care lovind în dreapta sau în stânga, să sfărâme totul în calea lui.

Izbucnind furtuna între cele două grupări (ortăcii), fiecare din ele își căuta noi și noi ortaci, tovarăși de arme! Și se văzură uriașele insoțiri din războiul trecut: Germania își atrase pe Bulgaria și Turcia; pe partea Franței trecea Anglia, Italia, America, România și alte vre-o 7—8 state.

Și lupta fu uriașă, ne-mai văzută pe pământ. Partea care putu atrage la sine mai multe puteri, și de brațe și de bani, — rămase biruitoare.

Și învățară popoarele și statele, aceea-ce până de curând nu știuseră, că: „unde-s doi puterea crește!..” Și începură a se căuta unele pe altele, câte două, câte nouă, — cât de frica vecinilor, cât în nădejdea unei biruințe viitoare și grasă în prăzi.

De aceea vedem azi în Europa trei feluri de ortăciri de acest fel: una e a Germaniei, de care se mai leagă Austria, Ungaria, Bulgaria, și, în ascuns, Rusia; alta a Franței, care are pe lângă sine pe Anglia, Italia, România, Belgia, Polonia, și are sprijin și în afară de Europa în America și alte state; a treia grupare (ortăcire) e România, Jugoslavia, Cehoslovacia, sub numele de „Mică-Înțelegeră” (în deosebite de cea de înainte, care e numită „Mare-Înțelegeră”),

avind ca scop al filințării sale apărarea împotriva încercărilor ce s'ar face de cineva de a reface Austro-Ungaria. Iar această „Mică Înțelegeră” stă și ea pe partea Marelui Înțelegeri.

Intovărășirea asta a statelor Europene între ele, a trezit pofta statelor de pe alte părți de pământ, să se însoțească între ele, cu scop mai mare decât al statelor europene!

Știri venite din Angora (noul scaun de domnie al Turciei), spun, că acolo s'au pornit și se duc înainte desbaterile între trimișii statelor din toată Azia, pentru a se lega între ele în o „Ligă a Națiunilor aziatice”, în care vor intra de-o-camdată: Turcia, China, Persia, Afganistanul și Rusia! Iar mai apoi și toate statele mai mărunte.

Rusia, fiindcă își are jumătate din trupul său urlaș în Azia, e socotită și ea ca stat al Aziei, și e poftită a intra în Liga Aziatică, cu atât mai virtos, cu cât e nemulțumită de statele soațe din Europa, cari n'o prea iau în seamă de când se află în starea ei de azi.

Știrea asta e de cea mai mare însemnătate! Cu mult mai mare decât s'ar părea la întâia privire. Ascunșul acestui noi uriașe întovărășiri, e îndreptat împotriva Europei. Și urmează două întei: întâia de a alunga din Azia statele Europene cari au stăpânire asupra unor mari întinderi, a țării întregi, de acolo, — a doua: după-ce au alungat-o pe Europa din Azia, să-î deie într-o zi lovitură chiar la ea acasă!

Fără de această amenințare a Aziei, Europa va trebui să și bage mințile 'n cap și statele ei să se unească și ele între sine, pentru a se putea apăra în ziua primejdiei.

Și așa iaca, un semn al viitorului, care ne lasă să înțelegem, că — războiul ce trece, cel mai mare din câte au fost pe pământ, va rămânea o lucrare de copii, pe lângă războaiele îndoit și întreit de mari, și înzecat de fioroase, ce se vor face în viitor, nu între 2 țări, ci între două părți ale pământului. Închipuiți-vă când flotele (armatele de corăbii) ale Aziei, se vor izbi de flotele Europei, — ce prăpăd va fi pe ape!.. Cum vor zbura spre fundul mărilor zeci și sute de vase luptătoare!.. Dar val-virtețului rolurilor de aeroplane ce se vor arunca unele asupra altora color sus prin văzduh!.. Cum vor cădea ca porumbelli împușcați rostogolindu-se prin aer, cu motoarele în flacără!..

Pe urmă clocnirile a urlașe armate pe pământ!..

și iaca aveți licoana plină de spalme și de flori, ce ne-o păstrează viitorul!..

**NOUȚĂȚI**

Sănătatea M. S. Regelui nu e cea mai bună. O boală lăuntrică, la fici și il face să suferă larăși. Trei medici îl îngrijesc și au nădejde să-l facă bine!..

Oaspe înalt a avut județul nostru săptămâna trecută: Alteța Sa Regală Prințesa de Coroană Elena, soția fostului Prințipe de Coroană Carol, mama Moștenitorului de acum a Tronului, — a venit să cerceteze câteva locuri din județul Hunedoarei, — fiind însoțită de d. Profesor Iorga și de d. Meteș Directorul arhivelor de stat din Cluj, ca adânc cunoscător a locurilor istorice din județul nostru, apoi de d. Ministru Groza. Au condus-o de l-au arătat lucrurile cu însemnat trecut istoric de pe la Hațeg, Hunedoara, ect. —

La sosirea în gara Simeria au întâmpinat-o cu dragoste și supunere fruntașii administrației județului, în cap cu d. prefect Câmpeanu, și numeroase dame din Deva, Orăștie, Hațeg, Hunedoara, în frumoase costume naționale, unele în portul oșebit al ținuturilor prin cari avea să treacă A. S. Prințesa.

Din Orăștie erau de față trimisele Societății Femeilor Române: dna Dr. Erdeli, dna primar Herlea, dna Aurora Dr Dobo, dna prof. Romoșan. Alteța Sa Prințesa Elena a stat mai multe zile în județ, fiind peste tot locul întâmpinată cu căldură și dragoste românească.

**Un Monument eroilor la Vulcan.** Pe Valea-Jilului (Petroșeni și ținutul lor), un Comitet de conducere ostenește de ani de zile, ca să adune fondurile de lipsă pentru a se ridica la Lapeni un Monument al eroilor căzuți în războiul pentru întregirea neamului. Truda l-a fost încununată de izbândă; fondurile s'au adunat, Monumentul s'a făcut, și azi Comitetul are bucuria a invita lumea la sărbătorile de inaugurare, ce se vor desfășura în Vulcan Duminecă, la 21 Novembre 1926, orele 11 a. m., după următorul program: 1 Deschiderea serbării; 2 Sfințirea Monumentului; 3 Cuvântarea Comandantului Garnizoanel locale; 4 Eventuale cuvântări din partea oaspeților; 5 Darea în seamă a Monumentului; 6 Primirea Monumentului din partea com. Vulcan.

Masă la oisită, la care se cere anunțarea timpurie.

Bucurie mare au Românii greco-catolici din Cluj: După lungi stărui și târguiri cu conducerea bisericii catolice, s'a ajuns în sfârșit, ca biserica călugărilor „Minorii” din Cluj, aflătoare în strada Regina Maria, la loc de frunte, biserică mare și încăpătoare, — să treacă în proprietatea bisericii gr.-cat. române din Cluj. — S'a ajuns la acest lucru pe urma faptului, că catolicii din Cluj au prea multe biserici și călugării Minorii sunt în stingere, așa că ei și biserica din vorbă, închipulau mai mult o amintire a unui trecut, decât o trebuință a zilei de azi. Iar Românii greco-catolici au crescut. Prin venirea aci a Universității românești și atâtor școli, numărul celor ce ar cerceta biserica a sporit foarte, — și ei nu aveau, ca și Românii ortodocși,

— decât o biserică neîncăpătoare. Așa I. P. S. Metropolitan al Blajului Dr. Saciu, a stărut până a reușit să înduplece curtea papală dela Roma, să le dăruiască lor biserica aceasta, care pentru credincioșii romano-catolici nu mai era o nevoie, ci o casă de închinare prea mult.

Acum s'a ajuns la scopul dorit. În 8 Nov., biserica a fost dată în seamă deregătorilor bisericești greco-catolice românești, — iar Dumineca trecută s'a început slujirea în ea, — spre bucuria numărătoșilor credincioși.

Generalul Averescu — Duce Italian. M. Sa Regele Italiei, din prilejul venirii soției italiene în România, — a dăruit Generalului Averescu, întâiul Ministru, care a stărut și a încheiat contractul de pretenie între România și Italia, — cea mai mare medalie ce o dă Italia cuiva și titlul de „Duce”. Cum în România nu se mai îngăduie titlul de „Prinț”, „Duci”, titlul dui General Averescu rămâne că e „Duce Italian”. S'e scoate la iveală că azi această înaltă medalie și numire, nu o au decât trei din marii bărbați politici din Europa, — și așa cinstea ce s'a făcut dui General Averescu și României, e aievea frumoasă și mare.

Bugetul orașului București va fi pentru anul 1927: 650 milioane Lei, — mai mare decât era înainte de războiul bugetul țării românești întregi.

150 jugăre de pădure a arș pe Valea Lotroara, în muntelul „Dudurug”, care pădure e a comunelor Cisnădia și Tălmaci, în jud. Sibiu. Focul s'a aprins nu se știe din ce, și fiind timpul călduros în această toamnă frumoasă, s'a lăsat cu furie. S'au luat felurite măsuri de oprire a lăștrii lui.

Soartea bisericilor din Rusia. Din Moscova se telegrafiază: în Kirillov, gubernia Cerpoveț a fost deschisă în una din bisericile orașului o moară și o stațiune electrică.

În orașul Velki-Ustlug, gubernia Vologdac, ca mai mare biserică a comunei a fost prefăcută într'o uzină (fabrică) pentru furnizare de curent electric.

Mai multe biserici din jurul Moscovei au fost prefăcute în aziluri pentru femei și cerșetori.

„Să facem Crăciunul în Europa” — În 7 Nov au plecat spre Europa pe felurite vapoare, 4000 de Americani, spunând că au plăcerea de a petrece Crăciunul din acest an în Franța și Anglia!..

Morile de vânt în Polonia sunt mai multe ca celelalte toate. — După numărătoarea cea mai nouă sunt în Polonia în total 11,763 mori. Din acestea, cea mai mare parte o formează morile de vânt în număr de 6389, apoi sunt 4185 mori de ape, 667 mori cu aburi și 519 mori, cari întrebuințază energia electrică.

**O lună de zile**

trimitem foile noastre de probă ori-cui le cere. După o lună, dacă nu le abonează, se opresc de sine.

— Dacă cel adresat nu cere foile mai departe, — după 4 numere de probă, mersul lor încetă.

Bun schimb — a făcut un bijater (negustor de petri scumpe) din Galați!.. A cumpărat în București numeroase petri scumpe, cari l-au fost trimise prin poștă într'o lădiță bine sigilată, ferecată în sfori și peceți. Când negustorul, Max Abramovici, a deschis-o să-și scoată petriile scumpe din ea, — a găsit în ea numai bucăți de cărămidă, în greutatea ce o aveau petriile cumpărate. S'a pornit cercetare să se găsească, cum s'a putut întâmpla această înlocuire? Noi o putem proroci înainte: Jidanul din Galați a cumpărat lucrurile scumpe dela alt Jidan din București!.. În casa acestuia, cel ce a fost însărcinat cu așezarea petrilor în lădiță, fiind un jidanaș mai isteț decât vânzătorul și cumpărătorul, a spus cuvinte vrăjite petrilor prețioase de s'au prefăcut în cărămidă!.. Trebuie chemat tot el să le deie deslegare ca să se prefacă larăși în nețemate.

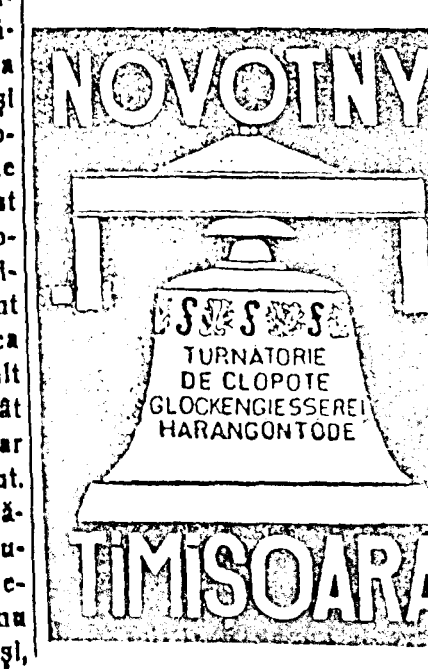
Sărăcii negustori din Chișinău, cari n'au clas!.. Astăzi și copiii dela școală fac pe părinții lor să le cumpere câte un clas, ca să știe pe ce vreme trăesc și câte minute mai au se tremure în școală de frică c'o să-î întrebe profesorul!.. Și părinții le cumpără clasul, prin cită cheltulală toată.

Numai săracii negustori din Chișinău au ajuns în stare jalnică de a nu avea câte un clas la casa lor!.. Iaca de unde se știe asta: O povestește „România Nouă”, gazeta din Chișinău:

Primăria orașului Chișinău a luat măsură, că gardișii să deă semn la ora pusă, ca toți negustorii atunci să închidă prăvăliile, — după cum e hotărârea de închidere a deregătorilor în drept.

Dar cât val au avut pentru acest lucru! Japunaș Ștral și japunaș Finkel și japunaș Ștralică, fiind frumos deschis și mai de parte un sfert de clas, o jumătate de clas, chiar și clasul întreg, — ca și cum ar zice prin asta: „pasă-mi mie de porunca dela stăpânirea valahă!..”

Și când mergea sergentul de stradă sau inspectorul cutare și-î



Intreba: Ei, bine, japane, de ce n'ati inchis la vreme? — Ei raspundea aproape rinzandu-i in fata; — Eu nu am auzit nici un signal!

— Ei, bine, dar diti nu stiti ca acum e trecut de 8, ora de inchidere?

„Nici asta nu stiti, ca — eu nu am clas...”

Asa si bat in Basarabia jidanii joc de deregatorille romanești și de poruncile lor.

La asta deregatorille au raspuns intr'un chip care le arata ca intr'adevar asa s de slabe, ca vrednicesc sa fie luat n ris in felul cum sunt. Iata ce spune tot ziarul „România Noua” in legatura cu asta:

Inspectorul Muncii, a intervenit pe langa Prefectura Politiei, cu rugamintea, ca de aci nalate, magazinele (pravaliile, bolfiile) sa fie vestite fiecare deosebit (ca-i vremea inchiderii), pentru a nu mai gasi un cuvânt de scuză (de leșire de vină).

Mulțam de hotărîre! Care va să zică, la clasul de inchidere zece de sergenți sau și alți trimiși ai poliției, trebuie să o lăse la fugă dela pravălie la pravălie să se inchide în fața domnului „nighistor” rugându-l să inchidă, ca — e vremea!

Asta arată ce slabe sunt deregatorille din Chișinău și ce puțină vază au ele în fața acestor streini răi. Poate că — atâta or fi vrednicind...

Primar strașnic are orașul Amsterdam (Olanda). Zilele astea el a dat poruncă prin care oprește jocul Damiuecal Căci, zice el, prea e prilej de multe uri și certe și porniri rele, și Damiueca se cade să fim cu gândul la D-zeu.

Din multe puncte de vedere primarul are dreptate, — dar lumea Țărilor de jos nu vreau să-l înțeleagă. S'au adunat la sfat fruntași cetățeni și au format un Comitet da protestare, care să-l înduplece pe primar a-și nimici hotărârea.

Printre cei cari ridică glas împotriva opreștei sunt, spune vestirea, și profesorii universitari și oameni serioși cari n'au jucat nici odată, — dar înțeleg că e mai mare rău a lipsi o lume întreagă tineră de petrecerea plăcută ce și-o găsește în joc, decât răul că jocul e prilej și la rele.

„Plugarul” Insoțire econ.-com., Blaj.

**Convocător.**

Membrii însoțirii economice-comerciale „Plugarul”, sunt prin aceasta cu onoare invitați în sensul §-lui 7 din statute, la **adunarea gener. extraordinară** ce so va ținea **Duminică, în 5 Decembrie 1926, la orele 11, în localul băncii „Patria”.**

OBIECTUL:

Lichidarea însoțirii.

Blaj, la 15 Novemb. 1926.

(223) 1-1

Lichidatorii.

**CALENDARUL NAȚIONAL**

al „FOII INTERESANTE”, pe 1927

este gata, și s'a început trimiteria lui celor ce l'au cerut.

Are, pe lângă partea calendaristică, toate datele și îndrumările ce le așteaptă cetitorul deia un Calendar: Posta, Telegraful, Telefonul, Scala timbrului, Sărbătorile naționale; Mersul vremii și Povește economice la fiecare lună, — și celelalte.

Ilustrații (chipuri) are pe cari nu le găsești aiurea: Chipul **Căminului Cultural dela Iași** atâta cât era lucrat la 1 Octobrie 1926: zidite 3 etaje (al 3-lea rând peste cel de jos). E o bucurie a-l vedea. Ziditorii lui, vrednicii studenți muncitori, se văd prin ferestri și pe zidurile în lucrare! Un chip al acestei „Case a nădăjditelor noastre”, împodobește învălitoarea Calendarului, altul, mai mare, în lăuntru.

Aduce apoi fotografiile (chipurile) celor **10 deputați ai Ligii Apărării Naționale Creștine**, întâia ceată a acestor luptători creștini, care a străbătut în Parlament, în frunte cu Steagul Nou ridicat de „Ligă”, ca însoțirea celor ce vor să vadă aici o Țară Românească cu adevărat a Românilor, și nu ca azi mai mult a străinilor, mai ales a Jidanilor.

Incolo felurite vederi din țară și din lumea mare, — apoi cetiri alese, poezii, schițe, nuvele, poporale ș. a.

**Cum se vinde Calendarul?**

1 Calendar singur: **cu 16 Lei.**

Trimise pe postă, franco-recomandat, fiind **ai plata la postă mult scumpită față de trecut**, calendarele se trimit cu următoarele prețuri:

1 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul.

Dela 6—10 cu 15 Lei unul.

Dela 10 în sus, cu **12 Lei 50 bani** unul, și peste prețul tuturor laolaltă socotit, se adaug 6 Lei taxa de postă recomandată. (Așadar pentru 10 exemplare trimiși **125 Lei** și 6 Lei recomandarea, de tot **131 Lei**; — pentru 20 exemplare **256 Lei**, și așa mai departe).

Toate se dau la postă recomandată, adecă asigurate că nu se vor perde pe postă și că ajung negreșit la mâna celui în drept.

Se trimite de aici în șirul în care vin cererile.

Fără bani înainte veniți, nu se trimit. — Numai abonaților noștri vechi, cari au feaia de ani de zile și au plătit-o cinstit, le trimitem, la cerere, câte 10—15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor. — Le vând cu 16 Lei unul.

A se trimite bani și cereri la:

Admin. „Libertatea”  
Orăștie (jud. Hunedoara).

(0) 3-

**Posta Redacției.**

Bsala Mornă ilă Ioan, Șimand de jos Diti ai trimis bani să-ți trimitem „Foia Interesantă” din 1917. Dar fiindcă aceea nu o mai avem, și-am trimis cea din 1919, volum frumos. S'a expedit de aici, recomandat, în 25 Septemvrie. Acum ne ceri totuși volumul din 1917 și spui că ești foarte curios să vezi ca-ți trimitem ori ba? Dar noi pentru banii primiți și-am trimis un volum. Acum cum aștepti să-ți mai trimitem unul?

**Publicațiune.**

Conform deciziei comitetului parohial greco-ort. român din Orăștie, Epitropia bisericască prin această publică concurs, pentru darea în lucrare a noului cor bisericesc.

Schița lucrării și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în cancelaria epitropiei.

Licitatiia se va ținea în 28 Noemvrie 1926 ora 10, pe lângă oferte numai în scris și închise, și pe lângă depunerea unui vadu de 10%.

Orăștie, la 16 Nov. 1926.

(221) 1-1

Epitropia.

**Atențiune!**

Doresc un măcelar, care-și cunoaște bine mezeria, cu caușle, pentru ca să conducă o măcelărie în Orăștie. A se adresa la:

Ioan Begdan  
(222) 1-1 Orăștie, str. Romosului 8.

**Vacă perdată.**

Subscribul fiind la târg la Hunedoara, dând 7 vite în grăia unul mănăster, a perdat în 10 Nov. noaptea o vacă pe drumul dela Hunedoara până la podul Simeriei. Era galbănă-albă, mocnișă, gata a făte. Cine-a găsit o e rugat a mă înștiința:

Bucur Galea  
Poplaca, p. Râșnari  
(jud. Sibiu)  
(919) 1-1

**Publicațiune.**

Societatea plugarilor români din Rupea-Cohalm, jud. Târnava mare, dă în arindă 400 jug. teren pentru pășunat de oi pe anul 1927.

Licitatiia publică se va ținea în Rupea-Cohalm la 26 Decembrie 1926, a două zi de Crăciun, în sala societății plugarilor, de unde amatorii pot lua și informațiunile ce doresc.

Rupea Cohalm, la 11 Noemvrie 1926.

(918) 1-1

Gligor Iosif, președ.

**O celebră ocultistă Mme Julie A.**



Care a sosit dela locurile sfinte, atingând și orașul nostru.

Mme Julie A. a produs e-a mai mare senzație în toate orașele mari din lume pe unde a călătorit, unde a fost vizitată de un public foarte distins care a admirat arta ei de a prezice și explikă:

**Gândurile și viața omului.**

Spirit medium, care prezice: trecutul, viitorul, pre-

zentul, după fizionomie, fiziologie, matematică, grafologie și chiromanție. Descopere orice secrete și boli. — Prezice și deslușește de asemenea orice afaceri personale: comerțul, amora, căsătoria, sarcina, câștiguri neașteptate, judecări, boale, suferințe sufletești de iubire, arată cauza de luat pentru evitarea accidentelor fatale și prezicerile ei. Mme Julie A. aduce liniștea și încredință vraja conjugală și decerie viața din teagăn până la morțimă. Cine o consultă pe Dna se va convinge de cuvintele Bibliei care zic: Vor apare oameni care numai uitându-se în ochii la om, îl va celi gândul și destiul, sau va veni un timp când numai atingând pe un bolnav se va însănătoșă.

Prezice în limbile: Română, Engleză, Franceză, Italiană, Germană, Maghiară și Greacă. — *Prețul este modest.* — Vizitele se primesc în fiecare zi dela ora 8—12 s. m. și 2—7 seara.

Cine dorește a scăpa de lucruri fatale să se grăbească, intru cât rămâne numai pentru un scurt timp. (920) 1-1

Orăștie, Strada Dr. VLAD (fostă Strada Apei Nr. 1) (La moșă Solga, 2 minute dela piață, lângă cimitirul Protestanților).

**Casă de vânzare.**

Casa Nr. 8 din str. Mih. Coșăneanu (Grădnarilor), având curte, grădină, grajd, șură, e de vânzare. Se primește și schimbul cu altă casă, plătindu se numai diferența de preț. Informații în casă, la proprietarul:

(0) 1-2 Tema Inișca.

**Moară de vânzare.**

Cu 2 rânduri de petri, cu motor de benzină de 18 H. P.; cu curele noi. E în lucrare, la poziție foarte bună, la 2 comune nu este altă moară. Dar avind 2 proprietari și neștind ei rândul morii, se vinde jumătate (partea unuia). E de dorit un mozar priceput. Prețul 170.000 Lei. Adresa la toate. (917) 1-1

**De vânzare: 1 fugăr și ju-**

mătate loc arător, alături la întrecerea hotelurilor Orăștiei și al Romosului (la „Halm”, lângă moșia Amlaher). Vinde din mână liberă:

(918) 2-3 Petru Suba, strada General Drăgălina (fost Cămpului), 25, Orăștie.

**Mașină de imblatit**

sistem H. Her Schrantz, în bună stare, motor nou numai de 1 an, mărimea 1000 mm. — e de vânzare din mână liberă la: (912) 3-3

Radu Lazar și soții

Aurel Vlaicu fostă Bințiați, (jud. Hunedoara).

**Petrii de moară**

frantuzești, legate din bucăți, pentru mori cu aburi, gaz sugativ, etc. și pentru mori de apă dintr'o bucată, se capătă cu preț moderat și plătibile și în rate, la Depozitul de lemne de construcții, țigla etc. al subscribului:

Tesler Vulpe,

Orăștie (Jud. Hunedoara) Telefon: Depozit Nr. 39 Locuința, 29 (916) 2-6

**De vânzare (322) 8-**

în Orăștie: o casa la piață, constătoare din vreo

**16 camere de locuit,**

apoi grajduri bane pentru 15-20 capete de vite, lemniari spațioase, cotrețe mari pentru porci, șură mare pentru cară, cotrețe și fânțări în curte. Casa este cu etaj, cu 2 localuri de pravălie sub ea, cu front la piață și situată în colț a trei străzi, cu două intrări. Curtea e despartită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și lemniarilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de buște. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardosită cu piatră. Casa e bine situată, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ea.

Informații se pot lua dela proprietarul casei din **Piața Regina Maria, Nr. 30, din Orăștie.**

**Betia STOMAC**

Bonle de STOMAC de tot felul ca: lipsa de apait, mistuirea grea, catarul de stomac, acreeala, greața și vomarea, sgârzi de stomac și parte toate greutatele și slăbiciunile stomacului, se înlătură prin

Esența de STOMAC „Vértes” 4 sticle 450 Lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în reșle proprie. —

Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 35, Lugoj, Banat.